

2.1.5. Hyvinvointilautakunta

HYVINVOINTILAUTAKUNTA			
Kokoonpano			
- Kokouksia 7		Puolue	Läsnäolokerrat
Ristilä Pasi	puheenjohtaja	SDP	6
Olander Jouko	varajäsen	SDP	1
Kuosmanen Sari	varapuheenjohtaja	Kesk.	6
Karlsson Kristina	varajäsen	Kesk.	1
Backman Rami	jäsen	Kok.	5
Seppälä Mikko	varajäsen	Kok.	0
Haanpää Klaus	jäsen	Kok.	6
Launto, Tommi	varajäsen	Kok.	1
Havuaho Jarmo	jäsen	Kesk.	7
Sillanpää Sami	varajäsen	Kesk.	0
Hyrkkänen Olli-Pekka	jäsen	PS	3
Toivonen Jarmo	varajäsen	PS	4
Hyrkkänen Siiri	jäsen	PS	4
Lehto Sami	varajäsen	PS	2
Jätinvuori Marita	jäsen	Kok	7
Vairinen- Salmela Johanna	varajäsen	Kok	0
Koriseva Piia	jäsen	Kesk.	5
Pirhonen Henna	varajäsen	Kesk.	1
Kuisma Petri	jäsen	SDP	4
Niemi Mikko	varajäsen	SDP	2
Rantanen Riitta	jäsen	SDP	7
Rannikko Sari	varajäsen	SDP	0
Sivonen Susanna	jäsen	SDP	6
Vuorela Heli	varajäsen	SDP	1
Tiittanen Katja	jäsen	Kok.	6
Aro Toini	varajäsen	Kok.	0

HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Kokoonpano

		Puolue	Läsnäolokerrat
- Kokouksia 7			
Ilola Timo	kaupunginhallituksen edustaja 30.6. saakka		2
Rannikko Sari	kaupunginhallituksen varaedustaja 30.6. saakka		3
Rannikko Sari	kaupunginhallituksen edustaja 1.7. alk.		3
Tuominen Annica	kaupunginhallituksen varaedustaja 1.7. alk.		0
Louhi Miisa	nuorisovaltuuston edustaja		2
Metsälä Laura	nuorisovaltuuston varaedustaja		2
Kaarlela Markus	kaupunginhallituksen puheenjohtaja		3
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja		1
Lankinen Laura	kirjasto- ja kulttuurijohtaja, esittelijä		7
Lumiainen Jyrki	sivistysjohtaja		6
Lund Pauliina	hallinnon asiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		7

Toiminnan kuvaus
Toiminta-ajatus

Sivistyspalveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Hyvinvointilautakunnan alaisten toimijoiden tavoitteena on tuottaa laadukkaita vapaa-ajan palveluita, edistää kaupungin sisäistä yhteistyötä eri tehtäväalueiden välillä ja sitä kautta lisätä monipuolista palvelutarjontaa kaupunkilaisille. Tavoitteena on myös toteuttaa kuntastrategiaan kirjattuja suunnitelmia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäämiseksi. Osa tuotettavista palveluista on lakisääteisiä.

Toiminnan kuvaus ja ympäristöanalyysi

Sivistys- ja vapaa-aikapalveluilla on suuri merkitys ennaltaehkäisevien hyvinvointipalvelujen tuottajana. Sote-uudistuksesta johtuen vuoden 2023 alusta lähtien kaupungin tuottamat ja hallinnoimat hyvinvointipalvelut keskittyivät entistä enemmän sivistyspalveluihin. Aiemmin sosiaalipalveluissa tuotettuja palveluja ja kunnan vaikuttamiseliimiä, kuten vammais- ja vanhusneuvosto, siirtyivät sivistyspalveluihin. Samoin osa kuntaan jäävästä sosiaalipalveluiden henkilöstöstä siirtyi sivistyspalvelujen henkilöstöksi.

Vuoden 2023 alusta alkaen kunnat ovat saaneet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (= HYTE) valtionosuuden lisäosan eli HYTE-kertoimen tuoman taloudellisen lisärahoituksen. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Paimiossa HYTE-kertoimella saatava osuus oli vuonna 2023 n. 219 000 euroa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään kaikissa hyvinvointilautakunnan alaisissa palveluissa.

Hyvinvointilautakunta käyttää ylintä päätösvaltaa vastuualueella. Sen alaisuudessa toimivien tehtäväalueiden henkilöstö valmistelee asiat lautakunnalle ja huolehtii päätösten täytäntöönpanosta. Hyvinvointilautakunnan alaisten palveluiden vastuuhenkilönä toimii sivistysjohtaja, jonka alaisuudessa työskentelevät tehtäväalueiden tilivelvolliset vastuuhenkilöt (kirjasto- ja kulttuurijohtaja, Paimion opiston rehtori sekä vapaa-aikatoimen päällikkö). Kullakin vastuualueella (kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä Paimion opisto) on laissa omat rahoitussäännökset.

Toiminnassa hyödynnetään voimassa olevien lakien luomat mahdollisuudet. Kustannukset katetaan osallistumismaksuilla, muilla myyntituotoilla, valtionosuuksilla, muilla avustuksilla sekä kaupungin omalla rahoituksella. Toimielimen talous on nettobudjetoitu.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään sekä hyvinvointilautakunnan alaisten yksiköiden että muiden kaupungissa toimivien ja seutukunnallisten organisaatioiden kesken. Tapahtumia pyritään jatkossa tuottamaan enemmän paikallisena tai seutukunnallisena yhteistyönä kuin yksittäisten lautakunnan alaisten toimijoiden järjestämänä. Järjestöparlamentin roolia vahvistetaan tukemalla sen toimintaa. Vapaaehtoistoimijoiden työnpanosta ja jaksamista tuetaan.

Vuoden 2023 tavoitteena on selviytyä uusien toimintamuotojen tuottamisesta ja uuden toimintamallin tuottamista muutoksista. Tavoitteena on, että jo olemassa olevia palveluja voidaan tuottaa vähintään nykyisessä laajuudessa ja lisäksi pystytään tuottamaan sivistyspalveluihin siirtyvät uudet palvelut.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	469		469	554	85	118,2 %	515	7,6 %
Toimintakulut	- 3 350		- 3 350	- 3 029	321	90,4 %	- 2 953	2,6 %
Toimintakate/jäämä	- 2 881		- 2 881	- 2 475	406	85,9 %	- 2 439	1,5 %
Poistot ja arvonalennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 886		- 2 886	- 2 480	406	85,9 %	- 2 444	1,5 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	466		466	545	79	117,0 %	504	8,3 %
Toimintakulut	- 2 276		- 2 276	- 2 307	- 31	101,4 %	- 1 996	15,6 %
Toimintakate/jäämä	- 1 809		- 1 809	- 1 762	48	97,4 %	- 1 493	18,0 %
Poistot ja arvonalennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 814		- 1 814	- 1 767	48	97,4 %	- 1 498	17,9 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	3		3	8	6	339,1 %	11	-21,7 %
Toimintakulut	- 1 074		- 1 074	- 722	352	67,2 %	- 957	-24,6 %
Toimintakate/jäämä	- 1 072		- 1 072	- 713	358	66,6 %	- 946	-24,6 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 072		- 1 072	- 713	358	66,6 %	- 946	-24,6 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan

neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Hyte-resurssien lisääminen Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä, vaatii lisää henkilöstöresursseja. Kuntalaisten tarpeiden kasvaessa ja henkilökunnan siirtyessä hyte-alueelle, mutta järjestämisvastuun jäädessä kuntiin, tarvitaan lisäresursseja suunnittelemaan ja johtamaan uudenlaista palvelurakennetta. Samoin kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tulee taata riittävät henkilöstöresurssit palveluiden säilyttämiseksi.	Vastuuhenkilöt: Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori vapaa-aikatoimen päällikkö kirjasto- ja kulttuurijohtaja kulttuurituottaja	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan. Kasvavan kunnan palvelun tarve kasvaa nopeammin kuin käytössä olevat resurssit.		
Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Palveluiden kysyntää on joskus vaikea arvioida. Palveluiden tarjonta ei vastaa kysyntään (kurssit, tapahtumat, retket), palveluita tarjotaan kysyntään nähden väärään aikaan tai kysyntä vaihtelee (esimerkiksi kilpailevan toiminnan vuoksi).		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön koulutus. Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Hyvien käytänteiden jakaminen ja tiedolla johtaminen.	Vastuuhenkilöt: Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori vapaa-aikatoimen päällikkö kirjasto- ja kulttuurijohtaja	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.		
Operatiiviset		
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Tasapuolinen työnjako. Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä, vaatii lisää henkilöstöresursseja. Hyte-työn koordinointi ja hyte-alueelle siirtyneen henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyt tulee sopia ja järjestää lisäkuormittamatta työntekijöitä.	Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne ennallaan. Henkilöstöresurssit yhä jäljessä kasvavan kaupungin tarpeista.		
Puutteellinen sijasjärjestelmä ja vaikeus saada tilapäisiä sijasaisia. Työ- ja toimintaympäristön muutokset sekä säädösmuutokset vaikuttavat henkilöstön osaamisen heikentymiseen	Todennäköisyys	Vaikutus

Syyt:	Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia. Monet toiminnot ovat pitkälti henkilöriippuvaisia, jolloin sairauspoissaolot heikentävät toiminnan laatua. Joskus palveluita ei pystytä järjestämään, kun sijaista ei saada tai toimintaa on mahdotonta järjestää yhden ihmisen voimin.	
Seuraukset:	Jos osaavaa henkilökuntaa ei ole riittävästi, lisääntyy työstä poissaolot ja henkilökunnan työuupumus.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Toimiva sijaisrekrytointi. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.	
Vastuuhenkilöt:	Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Arviointi:	Tilanne yhä edelleen kriittinen, sijaisia ei ole saatavilla	
Liian vähäinen henkilöstöresurssi.	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt:	Riittämättömät henkilöstöresurssit vaikuttavat heikentävästi toiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen.	
Seuraukset:	Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta (esim. opiston kurssit). Kunnan palvelujen uudelleen muotoutuminen ja sote-henkilöstön siirtyminen hyte-alueille on lisännyt kuormittamista. Pitkittyneen sijaispuulan ja työvoiman saatavuuden aiheuttama kuormitus lisääntyy. Työmäärien kasautuminen työntekijöille.	
Vastuuhenkilöt:	Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Arviointi:	Tilanne pysynyt ennallaan. Henkilöstöresurssien vähäisyys vaikuttaa tarjottujen palveluiden määrään ja laatuun. Resurssiläisyydet suhteessa kasvavan kaupungin tarpeisiin niukat.	
Tietohallinnon toimimattomuus	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt:	Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Tietojärjestelmien toimimattomuus vai-kuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua ja maksuliikennettä sekä lamauttaa osan palveluista kokonaan.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Sujuva yhteistyö sekä kaupungin tietohallinnon että ohjelmistotoimittajien kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.	
Vastuuhenkilöt:	Vastuualueiden vastuuhenkilöt / nimetyt vastuuhenkilöt	
Arviointi:	Tilanne pysynyt ennallaan.	
Tilojen puute	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt:	Asianmukaisten varastotilojen puute. Kaikilla työntekijöillä ei ole omaa asianmukaista työpistettä. Kansalaisopistolla ei ole omia toimitiloja, joten esim. kiinteistöjen remontit vaikeuttavat opiston toimintaa, kun korvaavia tiloja ei ole aina saatavilla. Kirjaston palvelujen laajeneminen vaatii toimivat ja muunneltavat tilat.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Havaitut puutteet tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Ennakoidaan tulevat remontit ja kartoitetaan vaihtoehtoiset tilat etukäteen.	
Vastuuhenkilöt:	Vastuualueiden vastuuhenkilöt	
Arviointi:	Tilatarve kasvanut: Saavutettavan päivätoimintaan ei tiloja käytössä. Työtilojen ja hiljaisen työtilan puute.	
Vahingolliset		

Henkilöstöön kohdistuvan väkivallan uhka	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Asiakaspalvelutyössä häiriötilanteet ovat lisääntyneet ja joskus syntyy riskitilanteita.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Yksin työskentelyn välttäminen, koulutus, vartiointipalvelu	Vastuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Asiakaskäyttäytymisen voimakas muutos lyhyen ajan sisällä kasvattanut riskiä.		
Työtilat eivät ole turvalliset	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja. Seuraukset: Kirjastossa työhuoneen sisäilman ongelmat mm. ajoittain riittämätön ilmastointi sekä työtilojen ahtaus. Joissakin opetustiloissa puutteita sekä museoiden varastotiloissa, joissa ajoittain myös työskennellään.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut.	Vastuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.		
Palo- tai vesivahingot	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Museo- ja kirjastoaineistoihin liittyvät vahingot. Toimitiloihin liittyvät vahingot.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: EA- ja alkusammutuskoulutukset, kiinteistöjen ennakkoiva kunnossapito	Vastuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Riski toteutui vuoden 2023 aikana, kun museon yksi varastotila tuhoutui täysin tulipalossa.		
Henkilövahingot	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Asiakasturvallisuudesta huolehtiminen.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Säännölliset turvakävelyt ja pelastussuunnitelmien läpikäynnit.	Vastuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.		
Force majeure tilanteet	Todennäköisyys	Vaikutus
Syyt: Esim. pandemia, luonnonkatastrofit Seuraukset: Toiminta keskeytyy, siirtyy etätoiminnaksi tai toteutetaan korvaavia toimintoja.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Varautumissuunnitelma, viranomaisten ohjeiden ja määräysten noudattaminen	Vastuhenkilöt: Esihenkilöt	

Arviointi:

Tilanne pysynyt ennallaan.

Taloudelliset
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen

Todennäköisyys

Vaikutus

Syyt:

Valtionosuuksien väheneminen tai peruspalveluiden valtionosuusrahoituksen kohdentaminen sivistyspalveluiden sijaan kaupungin muuhun palvelutuotantoon.
 Kaupungin rahoituksen väheneminen.
 Yleisen hintatason nousu, joka nostaa palvelutuotannon hintaa.
 Uusien palveluiden (esim kirjaston e-aineistojen) korkeat hinnat voivat estää palvelutarjonnan kehittämisen kysyntää vastaavaksi.
 Force majeure -tilanteet esim. pandemia voi heikentää toimintaedellytyksiä ja vähentää tuloja

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta.
 Palveluiden käytön seuranta ja tarvittaessa toiminnan sopeuttaminen tai määrärahojen uudelleenresursointi.
 Tilastointi ja laskutus ovat ajantasaiset.
 Synergiaetujen hakeminen yhteistoimintamuodoilla.
 Uusien palvelumuotojen kehittäminen.

Vastuuhenkilöt:

Vastuualueiden vastuuhenkilöt

Arviointi:

Tilanne pysynyt ennallaan.

Hintakehitys oli ennakoituakin jyrkempi eikä ole suhteessa käytössä oleviin resursseihin. Valtion tulevat säästölinjaukset vaikuttanevat erityisesti hyvinvointilautakunnan alaiseen toimintaan.

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue **Kirjasto- ja kulttuuripalvelut**
Vastuhenkilö kirjasto- ja kulttuurijohtaja Laura Lankinen

Toiminta-ajatus

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäviin kuuluu tuottaa kaupunkilaisten hyvinvointia lisääviä helposti saavutettavia palveluja. Palveluja tuotetaan kaikille kaupunkilaisille sekä matkailijoille.

Yleisen kirjaston lakisääteinen (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016, 6§) tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja taidetapahtumia ja tekevät museo- ja kotiseututyötä sisältäen perinteen taltioinnin ja rakennuskulttuurin vaalimisen. Kulttuuripalvelujen tuottamisessa on ensisijaista laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kesken, niin paikallisesti kuin seudullisesti. Tasa-arvoisen ihmiskäsityksen mukaisesti erilaiset väestö- ja ikäryhmät huomioidaan palveluita suunniteltaessa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kirjasto tarjoaa palveluita ja aineistoja sekä verkossa että kirjaston fyysisissä tiloissa. Kirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen kirjastoverkostoon. Henkilökunta 13.2.2023 lähtien: kirjasto- ja kulttuurijohtaja (jonka työnkuvaan sisältyy myös kulttuuripalveluiden tehtäviä), kaksi kirjastonhoitajaa ja kolme kirjastovirkailijaa sekä määrä- ja osa-aikaisia kirjastoavustajia ja -harjoittelijoita.

Kaikkien lakisääteisten palveluiden toteuttaminen on kirjaston tärkein tehtävä. Aineistotarjonnan sisältöjen avaaminen asiakkaille ja monilukutaidon edistäminen ovat kirjaston toiminnassa keskeistä. Saavutettavuutta Paimiossa lisää omatoimikirjasto. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä alueen koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa lasten ja nuorten lukuinnostuksen herättämiseksi ja tiedonhankintataitojen kehittämiseksi. Kirjasto tarjoaa ohjattuja kirjastokäyntejä, kirjavinkkausta ja tiedonhaun opetusta suunnitelmallisesti esikoululaisista lukiolaisiin.

Perusopetuksen ja kirjaston välille on solmittu vuosiksi 2021- 2025 yhteistyösopimus, jossa määritellään minimitaso kirjastopalveluista, joihin kaikki perusopetuksen oppilaat tutustuvat kouluvuosiensa aikana. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tuotetaan palveluja lukutaitoa edistäviin ja lukemisen kulttuuria vahvistaviin toimenpiteisiin. Peruskoulun 9.-luokkalaisille ja lukion ensimmäistä luokkaa käyville järjestetään vuosittain ammattimessut, missä eri ammattien edustajat esittäytyvät. Varhaiskasvatuksen kanssa on aloitettu Lukutaidon palikat -hanke lukutaidon innostamiseen ja kannustamiseen vuosina 2023-2025.

Vaski-kirjastoilla on yhteinen palvelujärjestelmä sekä yhteiset fyysiset ja sähköiset kokoelmat, joiden kartuttamiseen jokainen jäsenkirjasto osallistuu. Kirjastoyhteistyöstä saadaan synergiaetua, kun esimerkiksi hankintojen kilpailutus, sähköisten palveluiden hallinnointi ja aineiston luettelointi tehdään keskitetysti. Aineistohankinnoissa Paimion kirjasto antaa oman panoksensa Vaski-kirjastojen yhteisiin kokoelmiin. Lisäksi henkilökunta osallistuu erilaisten työryhmien työskentelyyn. Paimion kirjaston osuus Vaski-kirjastojen yhteisistä kuluista on asukasluvun suhteessa 2,64 %.

Kulttuuripalveluiden henkilökunta järjestelyt kokivat vuoden 2023 aikana muutoksen, alkuvuoden kulttuurissa ei ollut kulttuurityöntekijää. 1.5. aloitti kulttuurituottaja täydellä työajalla, vakituudessa

työsuhteessa. Kulttuurituottajan työhön sisältyy kaupungin kulttuuri- ja museotyön lisäksi 20% museosäätiöille tehtävää museo- ja asiakaspalvelutyötä.

Kulttuuripalvelujen alaisuuteen kuuluvat August Pyölniitun museo ja Paimion kotiseutumuseo (seitsemän museorakennusta ja kaksi varastotilaa) ja kaupungintalolla sijaitsevan kotiseutuarkiston toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen työntekijöiden kautta hoidetaan Paimion Sähkömuseosäätiön ja Lyyli Tuomolan säätiön ylläpitämän Käsityö museo Miilan näyttely- ja kokoelmatoimintaa. Kulttuuripalvelut vastaa myös noin 500 teosta käsittävän kaupungin taidekokoelman ylläpidosta sekä kouluille suunnatun Kulttuuripolku-toiminnan suunnittelusta yhteistyössä koulujen kanssa. Kulttuuripalvelut on lisäksi organisoimassa poikkihallinnollisena yhteistyönä toteutettavaa Kulttuurikammari-ryhmän toimintaa. Muihin toimintamuotoihin kuuluvat erilaisten tapahtumien, kulttuurimatkojen ja näyttelyiden järjestäminen. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungintalon näyttelyparven näyttelykalenterin ylläpidosta ja näytteilleasettajien neuvonnasta. Lisäksi neuvontaa annetaan erilaisiin hankkeisiin, avustuksiin ja tukiin liittyvissä kysymyksissä.

Resurssimuutokset

Kirjastoassa toinen kirjastonhoitaja aloitti 13.2. vakituisessa työsuhteessa. Lisäksi kirjastoon saatiin osa- ja määräaikainen kirjastoavustaja sekä 11.9. alkaen siviilipalveluksen suorittaja. Kirjaston aloittaman Lukutaidon palikat -hankkeen koordinaattorina aloitti kirjastonhoitaja (20% työajasta), samoin Paimion harrastamisen mallin eli PaHaMan-kerhotoimintaan tuotettiin kirjastosta mediakerho ja roolipelikerho. Kerho- ja hanketyönsijaiseksi saatiin kirjastovirkailija, mutta muilta osin sijaispula oli koko vuoden huomattava. Työmäärää on lisännyt kasvanut kirjastonkäyttö ja aineiston lisääntynyt lainaus sekä samaan aikaan yhä lisääntyvät aineistokuljetukset ja omatoimikirjaston käyttö on lisännyt logistiikka- ja järjestelytyön määrää. Oppivelvollisuusiän nosto on laajentanut kouluyhteistyötarpeen määrää ja tarve lukutaidon ja monilukutaidon ylläpitämisen, lukuinnostuksen kasvattamiseen ja kouluja tukevaan lukutaitotyöhön kasvaa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen puolellakin vuosittain. Samoin työikäisten ja ikäihmisten digitaipalveluiden tarve on kasvanut.

Kulttuuripalveluissa alkuvuodesta työskenteli vain kirjasto- ja kulttuurijohtaja (10% työajasta kultturi) ja 2.5. alkaen täydellä työajalla kulttuurituottaja, jonka työajasta 20% on museosäätiöille.

Vuoden toimintaan vaikutti vuonna 2025 vietettävä Paimio 700-juhlavuosi, jonka valmistelussa kulttuuripalveluilla on keskeinen työpanos. Vuoden aikana vietettiin myös Paimion Parantolan 90-vuotisjuhlavuotta, johon kulttuuripalveluissa varattiin 10 000 euron määräraha, mikä käytettiin parantolan juhlaviikonlopun ohjelman toteutukseen kesäkuussa. Kolmas merkittävä uusi toimintamuoto oli kulttuurikasvatussuunnitelman suunnittelutyö.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kirjasto				
Lainat (fyysiset + e-lainat)	141 396	196 444	175 000	221 556
Käynnit	49 738	76 438	75 000	86 793
Aukiolotunnit	3 180	4 669	5 000	4 777
Henkilötyövuodet	5,5	5,3	6	6,2
Kehittäminen. Hanketuki	500	0	0	2 567
Lapset ja nuoret painopistealueena. Kirjaston koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyöllä tavoittamat lapset ja nuoret	1 570	4 103	4 500	4 171
Kustannukset/asukas (brutto)	46,1	54,2	59,89	53,89
Kustannukset/asukas (netto)	45,5	53,5	58,86	52,87
Kulttuuri				
Kulttuuripalvelut €/as (netto)	12,3	11,7	12,1	11,1
Paikallisen kulttuuritoiminnan tukeminen. Kulttuurin kohdennetut tuet, €/asukas	2,27	1,97	2,03	2,03
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden aukiolotunnit/v.	753	722	730	831
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden kävijämäärä/v.	1 716	3 649	3 000	4 332
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Tapahtumat/v.	25	30	20	56
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Tapahtumien kävijämäärä/v	8			10 050

Kirjaston tavoitteena oli omatoimikirjaston juurruttaminen osaksi Paimion kirjaston perustoimintaa. Palvelun tuomat lieveilmiöt mm. ilkkivalta ja käyttöhäiriöt lisäsivät henkilökunnan työmäärää sekä vähensivät työ- ja asiakasviihtyvyyttä. Tämän vuoksi jouduttiin tekemään omatoimikirjaston käyttöaikojen sipistuksia, tilamuutoksia ja -rajauksia sekä lisättiin valvonta- ja turvajärjestelyjä kirjastossa ja aulatiloissa.

Kasvava kaupunkilaisten ja erityisesti lasten ja nuorten määrän kasvu on lisännyt koulu yhteistyön laajentamisen tarvetta. Lisäksi oppivelvollisuusiän nosto on laajentanut koulu yhteistyötarpeen määrää ja tarve lukutaidon ja monilukutaidon ylläpitämisen, lukuinnostuksen kasvattamiseen ja kouluja tukevaan lukutaitotyöhön kasvaa. Vuoden aikana koulu yhteistyönmuotoja laajennettiin ja kirjasto osallistui myös Paimion Harrastamisen mallin-harrastuskerhojen tuottamiseen (roolipelikerho ja mediakerho). Kirjaston lakisääteinen tehtävä tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön koskee kaikkia kuntalaisia, ei vain lapsia ja nuoria. Henkilökuntalisäyksillä pystyttiin aloittamaan työikäisten ja senioriväestön palveluiden tuottaminen mm. vierailut ja vinkkaukset tapahtumissa, aikuisväestölle kohdennetut tapahtumat ja kirjailijavierailut.

Kirjaston kehittämistyö vaatii tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen, vanhuspalveluiden sekä muiden toimijoiden kanssa, mitä pyritään parantamaan yhteistyöhankkeiden ja yhteistyöryhmien kautta. Kirjasto sai opetusministeriöltä rahoituksen Lukutaidon palikat-hankkeelle

varhaiskasvatuksen lukemiseen innostamisen toimenpiteisiin vuosiksi 2023-2025.

Kirjaston asiakas- ja lainausmäärät nousivat ennätyslukemiin vuonna 2023. Lisäksi asiakkaiden asioimiskäyttäytymisen muutos on yhä lisännyt kirjaston logistiikkatyötä. Asiakkailta on mahdollisuus varata aineistoa verkkokirjaston kautta minkä tahansa Vaski-kirjaston kokoelmasta suoraan oman kirjastonsa varaushyllyyn noudettavaksi. Lisääntynyt varauspalvelun käyttäminen lisää järjestely- ja logistiikkatyötä entisestään.

Kulttuuripalvelujen vuoden 2023 keskeinen tavoite oli arkisto- ja museokokoelmien kokoelmanhallintajärjestelmän vaihtaminen, mikä toteutui. Yleisölle näkyviin kokolmat tulevat järjestelmässä vasta vuoden 2024 aikana, mutta aineiston siirto tehtiin vuoden 2023 aikana. Pitemmällä aikavälillä panostuksia vaativia asioita ovat museorakennusten, kuten Pyölniitun museon (mukaan lukien sen ympäristö) kunnan ylläpitämiseen liittyvät toimenpiteet, joiden kartoitusta jatkettiin vuoden aikana.

Yhteistyössä Järjestöparlamentin ja kaupungin vapaa-aikapalveluiden kanssa toteutettiin Harrastusmessut Jokipuistossa, joissa päävastuu organisoinnista oli kulttuurituottajalla. Kesäkuussa toteutettiin yhdessä elinkeinopalveluiden, markkinointi- ja viestintäryhmän sekä Paimion parantolan kanssa Parantolan 90 vuotisjuhlaviikonlopun kaikille avoin tapahtuma. Tärkeä kehittämiskohde oli koko elinkaaren kestävä kulttuurikasvatussuunnitelman jatkokehitys. Osana tätä toteutettiin koulujen kulttuuripolkutapahtumia ja aloitettiin kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen Paimion perusopetukseen. Suunnitelmakauden aikana jatkettiin myös Paimion Kesäteatteritoiminnan (6 600 e) ja Paimion Sähkämuseosäätiötoiminnan (4 000 e) tukemista sekä elokuvateatteritoiminnan (2 000 e) tukemista. Kulttuuritoiminnan tukia jaettiin toimijoille 22 800 €. Lyyli Tuomolan säätiön (kuuluu kaupunkikonserniin) ja Paimion Sähkämuseosäätiön (kaupunki taustayhteisö) kanssa jatkettiin yhteistyömuotojen kehittämistä. Tavoitteisiin kuuluu myös säätiöpohjaisten ja kaupungin alaisten museoiden toimintojen kehittäminen kokonaisuutena.

Seutukunnan muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyötä jatketaan ja kehitetään Kulttuuria kunnissa –verkoston kautta synergiaetujen saavuttamiseksi. Yhteistyön puitteissa järjestetään yhteisiä tapahtumia sekä yhteistä markkinointia ja koulutusta. Alueellista yhteistyötä jatkettiin vuoden 2023 aikana myös Varsinaista kulttuuria -hankkeen kautta. Hankkeessa vahvistetaan kulttuuritoimijoiden yhteistyötä, jaetaan osaamista ja hyviä toimintatapoja sekä löydetään yhteisiä, uusia toiminta- ja tuotantotapoja. Samalla tuettiin paikallisten taiteilijoiden työskentelyedellytyksiä ja Paimiossa vieraili hankkeen kautta seututaiteilija sekä sirkustaiteilijaryhmä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kirjastopalveluissa vuonna Paimion kirjastossa 2023 lainattiin aineistoa enemmän kuin koskaan tilastointihistorian aikana. Samoin kävijämäärä kasvoi edelleen aiemmista vuosista.

Omatoimikirjaston käytön lisääntymisen myötä kirjastotiloihin tarvittiin vartiointipalvelun lisäyksiä ja hetkittäin omatoimikirjasto oli käytöshäiriöiden takia suljettuna ja käyttöaikoja jouduttiin supistamaan. Sulkuaikana kirjaston vartiointia suunniteltiin uudelleen ja tiloja suljettiin sekä muutettiin turvallisemmiksi. Asiakkaat löysivät kirjaston lasten ja varttuneemman väen tapahtumiin hyvin, työikäisille suunnatuissa tapahtumissa kävijöitä oli hyvin niukasti.

Paimio on mukana Vaski-kirjastojen yhteishankinnoissa, jossa Paimion osuus on väkilukuun suhteutettu 2,64 % kokonaiskuluista. Vaski-kirjastojen yhteinen aineiston varaus ja kuljetuspalveluiden muutos on odotetusti lisännyt aineiston käsittelymääriä. Henkilöstöpulan vuoksi logistiikka- ja perustoiminnot ovat vieneet valtaosan työajasta, ja osa suunnitelluista muista toiminnoista on jouduttu jättämään toteuttamatta. Lokakuun lopussa aloittanut osa- ja

määräaikainen kirjastoavustaja on auttanut kirjaston aineiston käsittelytyössä.

Kouluyhteistyötä ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtävää yhteistyötä jatkettiin, ja entistäkin aktiivisempaa yhteistyösopimuksen puitteissa. Varhaiskasvatuksen kanssa aloitettiin Lukutaidon palikat -hanke lukuinnostamisen kehittämiseksi varhaiskasvatuksen piirissä olevilla lapsille, heidän perheilleen sekä henkilökunnalle.

Kirjasto oli mukana Vaski-kirjastojen yhteisessä Vaskiyhteisöstä voimaa -hankkeessa sekä Innostu tapahtumista -hankkeessa ja tuotti PaHaMa-hankkeelle roolipeli- ja mediakerhon kaudelle 2023-2024. Aikuisväestölle toteutettiin kirjastoesityksiä sekä kirjaston henkilökuntaa vieraili senioreiden kerhotapaamisissa kertomassa palveluista. Lasten viikoittaiset aamu- ja iltasatuhetket jatkuivat vapaaehtoisvoimin, samoin lukulemmikkitoiminta, jossa lapset voivat varata lukuhetken lemmikin kanssa ja siten harjoitella lukemista. Lukulemmikkitoiminta oli hyvin suosittua. Aikusten lukupiiri jatkui, samoin vapaaehtoisvoimin toteutettava Runopiiri.

Kulttuuripalveluiden tavoitteiden toteutumista hidasti henkilöstöpula, kun kulttuurituottaja aloitti tehtävässään vasta 2.5.2023. Järjestöparlamentin ja vapaa-aikapalveluiden kanssa yhteistyössä suunniteltu Harrastusmessut saatiin onnistuneesti toteutettua Jokipuistossa. Kulttuurikammari-ryhmä toteutettiin poikkihallinnollisena yhteistyönä, jota koordinoi kulttuuripalvelut. Myös museotoiminta toteutui näyttely- ja asiakaspalveluiden osalta suunnitellusti. Merkittävä ja odottamaton muutos museoissa oli kotiseutumuseon yhden varastotilan tuhoutuminen lokakuussa tulipalossa täysin. Kulttuuritoiminnan Paimiossa toteutui myönnettävien tukiesosalta. Kulttuuritoiminnan uusituilla tukisäännöillä myönnettiin toimintatukia ensimmäisen kerran vuonna 2023.

Yhteistoiminta paikallisesti ja alueellisesti jatkui tiiviinä. Paimiolla oli edustus Varsinais-Suomen liiton koordinoimassa alueelliseen kulttuurin kehittämistehtävän VarKu-hankkeessa, sekä ohjausryhmässä että työnyrkissä. Lisäksi Paimio osallistui Kulttuuria kunnissa -verkoston toimintaan ja Paimiolla oli hallitusedustus Varsinais-Suomen Museot ry:ssä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	19		19	25	6	132,2 %	32	-22,6 %
Toimintakulut	- 809		- 809	- 740	69	91,5 %	- 677	9,2 %
Toimintakate/jäämä	- 790		- 790	- 715	75	90,5 %	- 645	10,8 %
Poistot ja arvonalennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli/alijäämä	- 794		- 794	- 719	75	90,6 %	- 650	10,7 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	19		19	25	6	132,1 %	32	-22,6 %
Toimintakulut	- 563		- 563	- 538	25	95,5 %	- 453	18,7 %
Toimintakate/jäämä	- 544		- 544	- 513	31	94,2 %	- 421	21,9 %
Poistot ja arvonalennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli/alijäämä	- 549		- 549	- 517	31	94,3 %	- 425	21,6 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 246		- 246	- 202	44	82,2 %	- 224	-9,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 246		- 246	- 202	44	82,2 %	- 224	-9,9 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 246		- 246	- 202	44	82,2 %	- 224	-9,9 %

Poikkeamat

Toimintakautena kirjaston ja kulttuurin tuotot kasvoivat budjetoidusta, kirjastossa tuloja toi Lukutaidon palikat -hanke, jota ei ollut talousarviossa sekä aineiston perintä- ja myöhästymismaksujen kasvu. Osallistumismaksuja sisältäviä tapahtumia ja retkiä ei toteutunut suunnitellussa laajuudessa.

Menojen alitukset johtuvat siitä, että kulttuurituottaja aloitti tehtävässään 2.5. ja alkuvuonna kulttuuripalveluiden tapahtuma- ja ohjelmatarjonta oli supistettua, mikä vähensi ostopalveluen hankintaa. Kirjastossa kirjastonhoitaja aloitti vasta 13.2 tehtävässään sekä koko vuoden vallinnut sijaispula vähensi arvioituja palkkakuluja.

Tulosalue **Paimion opisto**
Vastuhenkilö Rehtori Satu Lehtisalo

Toiminta-ajatus

Hyvinvointilautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Paimion opisto käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston, jotka yhdessä tavoittavat toiminnallaan käytännössä kaikenikäiset kuntalaiset, vauvamuskarilaisista ikäihmisiin.

Kansalaisopisto tarjoaa alueensa asukkaille lähipalveluna kykyä ja halua elinikäiseen oppimiseen, uusien asioiden omaksumiseen, itsensä kehittämiseen sekä vireytensä ylläpitämiseen. Se pyrkii vastaamaan niin perinteisiin kuin tulevaisuuden tuomiin kansalaistaitoihin. Opisto antaa tarpeen mukaan myös vieraskielisille opiskelijoille suomen kielen opetusta sekä tutustuttaa paikkakunnan kulttuuriin.

Musiikkiopisto tarjoaa lähipalveluna korkeatasoista taiteen perusopetusta musiikissa ja nivoutuu oleelliseksi osaksi Paimion kulttuurielämää edistämällä musiikkikulttuuria monipuolisesti. Musiikkileikkikoulun tehtävänä on herättää lapsissa myönteinen asenne musiikkia kohtaan ja antaa virikkeitä jatkuvan musiikin harrastuksen syntymiseen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kansalaisopistossa on opetusta vuosittain noin 5 300 tuntia, kurssilaisia noin 4 000 ja tuntiopettajia noin 60. Kansalaisopiston rehtori on samalla koko Paimion opiston rehtori, eli vastuualueeseen kuuluu myös musiikkiopisto. Päätoimiseen henkilökuntaan kuuluu rehtorin lisäksi osa-aikainen opintosihteerin (60 %) ja kokoaikaiset musiikin suunnittelijaopettaja ja liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin suunnittelijaopettaja, joille kuuluu opetuksen lisäksi myös toimistotyötä.

Paimiolla ja Sauvolla on sopimus Paimion opiston opetuksen järjestämisestä Sauvossa, mistä Sauvon kunta suorittaa korvauksen. Opiston pianon- ja kitaransoitonopetus toimii opiston omissa tiloissa, ja pääasiassa muu toiminta toteutetaan Paimion ja Sauvon koulujen tiloissa iltaisin ja viikonloppuisin. Käden taitojen kursseja pidetään myös vuokratiloissa Vahtisten koululla ja Yhteistalolla Sauvossa.

Musiikkiopisto kuuluu apulaisrehtorin vastuualueeseen, ja hänellä on myös opetusvelvollisuutta. Apulaisrehtorin lisäksi musiikkiopistossa on 2,5 viranhaltijaopettajaa, 2 päätoimista opettajaa, 2 yhteispäätoimista opettajaa sekä 1 sivutoiminen tuntiopettaja. Kansalaisopiston musiikin suunnittelijaopettajalla on myös jonkin verran opetusta musiikkiopistossa. Opetustunteja on vuosittain noin 4 700, taiteen perusopetuksen oppilaita noin 140 ja musiikkileikkikoululaista noin 90.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta (tpo) laajan oppimäärän mukaan eri soittimissa, yksinlaulussa ja kuorolaulussa. Musiikkileikkikouluosasto tarjoaa alle kouluikäisille lapsille varhaisiän musiikkikasvatusta. Myös aikuisten on mahdollista aloittaa tavoitteellinen soitto- tai lauluharrastus. Ryhmäopetus ja paritunnit lisäävät musiikkiharrastuksen sosiaalisia ulottuvuuksia.

Opetuksessa noudatetaan lakiin perustuvaa opetussuunnitelmaa, jolloin opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Yksilöopetuksen tehokkuus, opintojen arviointi ja päättötodistus takaavat mahdollisuuden jatkaa musiikin opiskelua, vaikka ammattiin asti. Lähiopetuksena tarjottava laadukas musiikinopetus on tulevaisuudessakin yksi pienen kunnan imagoa nostava, asukkaiden viihtyvyyttä lisäävä ja uusia asukkaita houkutteleva tekijä.

Opetusministeriö myönsi Paimion kaupungille vuoden 2020 alusta lukien taiteen perusopetuksen

järjestämisluvan musiikissa ja siihen kuuluvan pysyvän, opetustuntikohtaisen valtionosuuden. Tämän myötä valtio rahoittaa noin 75 % musiikkiopiston taloudesta. Valtion pysyvä tuki vakauttaa musiikkiopiston taloutta olennaisesti ja pitkäjänteisesti.

Musiikkiopistolla on omat, toimivat tilat Paimion lukion yhteydessä. Osa opetuksesta tapahtuu iltapäivään lukion luokissa. Keväällä 2020 musiikkiopiston yksi opetustila otettiin koulujen oppilashuollon työtilaksi. Tämä vaikeuttaa musiikkiopiston opetusta, sillä ko. tila oli aiemmin kahden puhallinopettajan käytössä.

Konsertteja ja oppilasiltoja järjestetään lukion ruokalan ja auditorion lisäksi mm. kirjastossa ja Paimiosalissa. Lisäksi musiikkiopiston oppilailla on mahdollisuus edustaviin esiintymisiin Paimion kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa (esim. itsenäisyyspäivän juhlallisuudet, veteraanipäivän juhla).

Resurssimuutokset

Opistolle on palkattu 50 % suunnittelijan tilalle 1.8.2022 liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden suunnittelijaopettaja, mikä lisää päätoimisen henkilöstön määrää 0,5:llä, mutta vähentää tuntiopettajien määrää ja tarvetta.

Vuokramenoihin tulee 1600 euron lisäys teatterikerhojen siirryttyä Paimion kesäteatterin tiloihin.

Musiikkiopiston 50-vuotisjuhlavuoden tapahtumien toteuttamista varten ehdotetaan varattavaksi kertamääräinen 5 000 euron määräraha.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kansalaisopisto				
Henkilöstö (päätoim.)	3,1	3,6	3,6	3,6
Henkilöstö (tuntiopettajat)	58	55	53	53
Työtyytyväisyys (1-5)	4,5	4,7	4,7	4,7
Asiakastytyväisyys (1-5)	4,6	4,7	4,7	4,7
Tapahtumien osallistujamäärä	713	1 530	2 000	1 873
Opetustunteja	4 589	5 325	5 300	5 140
€/opetustunti/brutto	97	89	96	99
€/opetustunti/netto (sis. vos:n)	19,8	- 2,5	24,6	18
€/asukas/netto (sis.vos:n)	8,3	- 1,17	11,47	8,2
Musiikkiopisto				
Henkilöstö/päätoimiset	4	4	4	4
Henkilöstö/tuntiopettajat	6	6	6	6
Työtyytyväisyys (1-5)	4	4	4	4
Asiakastytyväisyys (1-5)	4	4	4	4
Esiintymisiä ja konsertteja	11	28	20	33
tpo:n perusopinnot/syventävät opinnot suorittaneita	2	0	1	0
Opetustunteja	4 724	4 873	4 950	5 055
€/opetustunti brutto	70,2	78	66	68
€/opetustunti netto (sis. vos:n)	9,7	3,3	6,5	9,8
€/asukas netto (sis. vos:n)	4,2	1,46	2,87	4,3

Toiminnalliset tavoitteet, kansalaisopisto

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. **Kansalaisopisto** pyrkii toteuttamaan tätä tavoitetta tarjoamalla monipuolisia koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalveluja tasapuolisesti kaikille iästä, varallisuudesta tai asemasta riippumatta. Paimion kaupungin strategian mukaisesti kansalaisopisto toteuttaa ennalta ehkäisevää toimintaa, joka parantaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja vähentää kustannuksia.

Covid 19 -pandemia on vähentänyt viime vuosina osallistujamääriä. Tavoitteena on saada asiakasmäärä pandemiaa edeltävälle tasolle. Uudet kurssit toteutetaan lyhytkursseina, jolloin ne vastaavat parhaiten kysyntään sekä ovat taloudellisesti kannattavia. Näin opetusta pystytään antamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Ryhmäkokojen suurentaminen pandemian jälkeen kasvattaa kurssimaksutuloja ja vaikuttaa laskevasti opetustunnin hintaan. Verkkokurssit, etäluennot ja yksityisopetus ovat olleet suosittuja, joten niitä pidetään edelleen tarjonnassa. Suunnitelmissa on lisätä hybridiopetuksen määrää erityisesti liikunnassa. Uusilla toimintamodoilla mahdollistetaan opiston asiakasmäärän ja kurssimaksutulojen kasvua.

Vapaaseen sivistystyöhön on tullut uutena edistysaskeleena koulutuksissa saavutettavan osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. 1.8.2021 voimaan tullut lakimuutos mahdollistaa sen, että kansalaisopistot voivat järjestää osaamisperusteisesti toteutettuja kursseja, joista on mahdollista saada arviointisuoritus. Tällä uudistuksella on mahdollista tavoittaa uusia asiakkaita ja nostaa kansalaisopiston markkina-arvoa. Lisäksi jo olemassa olevia kursseja pystytään uudistamaan ja näin houkuttelemaan uusia asiakkaita.

Sote-uudistuksen myötä kansalaisopistolla on entistä tärkeämpi rooli tulevaisuuden hyvinvoinnin edistämisessä ja siihen kuuluvan eriarvoisuuden vähentämisessä. 1.8.2022 kansalaisopistoon palkattiin liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin suunnittelijaopettaja, jonka tehtäviin kuuluu kyseisen osa-alueen kehittäminen. Senioreiden liikuttamisen tärkeys koronavuosien jälkeen korostuu ja myös työikäisten hyvinvointiin on panostettava, joten sekä senioriliikunnan että hyvinvoinnin ja terveyden kurssimäärää pyritään lisäämään.

Paimion opisto on jo toiminut yhteistyössä esim. ikäasumisen hankkeen kanssa ja vastaavanlaista yhteistyötä pyritään jatkamaan eri tahojen kanssa tuottaen erilaisia hyvinvointia edistäviä tapahtumia senioreille (soivat korttelikahvilat, yhteislaulutilaisuudet, parvekekonsernit, paukepiirit, musapajat ym.). Lisäksi panostetaan senioreiden digitaalivalmiuksien parantamiseen antamalla älylaiteopastusta. Kielikurssien sisältöihin ja markkinointiin suunnataan erityishuomiota, sillä kieltenopiskelijoiden määrä on valtakunnallisesti vähentynyt dramaattisesti viime vuosina. Perheiden yhdessäoloaika tuetaan laajentamalla lapsi-aikuisen -kurssivalikoimaa. Tapahtumien määrää pyritään lisäämään teatteriesityksillä ja konserteilla, jotka tuovat lisää tuloja. Musiikin ja liikunnan suunnittelijaopettajien yhteistyöllä tuotetaan ainerajat ylittäviä uutuuskursseja ja pieniä tapahtumia. Paimion kaupungin työntekijöille suunnattua tykyläilyä jatketaan sekä räätälöidään myös yrityksille suunnattuja tyky -paketteja.

OPH:n opintosetelihakerahoituksella tuetaan senioriväestön, maahanmuuttajien sekä alhaisen pohjakoulutuksen omaavien opiskelijoiden vapaatavoitteista koulutusta. Paimion opisto on mukana llo oppia -opistoverkoston osaamisperusteisuuden edistämishankkeessa, joka mahdollistaa opettajien henkilöstökoulutusta ja tavoitteellisempaa opiskelua kurssilaisille.

Tavoitteiden toteutuminen, kansalaisopisto

Ryhmäkokoja suurentamalla ja aktiivisella markkinoinnilla asiakasmäärä saatiin nostettua Covid-pandemiaa edeltävälle tasolle, minkä johdosta kurssimaksutuottoja tuli lähes 15 % budjetoitua enemmän. Liikunnan etä- ja hybridikurssit, sekä käden taitojen kurssit olivat erityisen suosittuja. Kaikki käden taitojen koko lukuvuoden kurssit olivat täynnä. Liikunnan kursseille paikkamääriä lisättiin mahdollisuuksien mukaan, jotta kurssien täyttöaste saatiin maksimaalisesti hyödynnettyä. Etäkursseilla laajennettiin asiakaspiiriä, sillä kurssilaisia tavoitettiin ympäri Suomen. Lisäksi etäkursseille voitiin ottaa kaikki halukkaat, kun opetustila ei rajoita osallistujamäärää. Lasten ja aikuisten yhteiskurssien määrää lisättiin edellisestä vuodesta ja ne olivat lähes poikkeuksetta täynnä. Opisto on toteuttanut jo useamman vuoden menestyksekkäästi tykyläilyä Paimion kaupungin työntekijöille ja syksystä 2023 lähtien tarjottiin tykyläilyä myös Sauvon kunnan työntekijöille.

Opisto aloitti maltillisesti toteuttaa osaamisperusteisia kursseja, joista on mahdollisuus saada opintopisteitä. Syksyllä 2023 tarjottiin viisi opintopistekurssia, mutta vielä ei kurssilaisilla ollut kiinnostusta opintopisteiden hankkimiseen. Hyvinvoinnin osa-alueeseen panostettiin ja tuotettiin enemmän lyhytkursseja mutta ne eivät vielä toteutuneet ennakoidusti. Huolimatta kielikurssien aktiivisesta markkinoinnista kieltenopiskelijoiden määrä ei noussut, joten monia kielikursseja jouduttiin perumaan. Nämä vaikuttivat arvioidun kokonaistuntimäärän laskuun.

Yhteistyö eri tahojen kanssa lisääntyi. Sekä paimiolaisille että sauvolaisille yhdistyksille räätälöitiin heidän tarpeisiinsa sopivia digi- ja liikuntakursseja sekä luentoja sisältäviä myyntipalvelukursseja. Kansalaisopisto oli mukana monissa eri tapahtumissa yhdistysten ja yritysten sekä Paimion

kaupungin toimijoiden ja Sauvon kunnan kanssa. Lisäksi opisto oli entistä enemmän mukana Suomen harrastamisen mallin kerhojen toteuttamisessa. Yhteistyössä lähiseudun opistojen kanssa tehtiin aktiivista yhteistyötä tarjoamalla yhteisiä kielten etä- ja hybridikursseja, jotta saatiin kielikursseja toteutumaan. Lisäksi opisto myi onnistuneesti liikunnan etäkurssipalvelua muille opistoille.

Toiminnalliset tavoitteet, musiikkiopisto

Musiikkiopistossa opiskelun tavoitteena on soitto- ja laulutaitojen oppiminen lisäksi lasten ja nuorten kasvaminen ja kehittyminen kokonaisvaltaisesti ja monipuolisesti. Oppimistilanteiden vuorovaikutuksessa opitaan paljon muitakin kuin soitto- ja laulutaitoja. Monet tutkimukset ovat osoittaneet, miten musiikkiharrastus kehittää aivoja, motoriikkaa, tunne-elämää jne. ja on läheisessä yhteydessä mm. koulumenestykseen.

Musiikkiopiston perustehtävän lisäksi koulujen, päiväkotien, kirjaston, kansalaisopiston ja Paltanpuiston palvelukeskuksen kanssa tehtävää yhteistyötä syvennetään ja monipuolistetaan entisestään. Varhaisiän musiikkikasvatusta kehitetään edelleen niin, että se tavoittaa yhä laajemmin toiminta-alueen lapsiperheitä, perhepäivähoitajia ja kotiäitejä. Markkinointia jatketaan erityisesti sosiaalisessa mediassa ja kouluverkon wilmassa sekä mm. musiikkileikkikoulun pop up – tapahtumia järjestämällä, mitkä osaltaan tuovat uusia asiakkaita.

Musiikkiopistossa opiskelu etenee lukuvuosittain ja oppilaiden keskimääräinen opiskelu-aika on noin kymmenen vuotta. Uusia yksilöoppilaita otetaan vuosittain toukokuussa ja elokuussa saman verran kuin keväisin on lopettaneita oppilaita. Covid19 -pandemia vaikutti edelleen vuonna 2023 siten, että uusia hakijoita oli tavallista vähemmän ja vielä kevätkaudella musiikkileikkikouluryhmät jäivät pieniksi. Koska kevätlukukauden oppilasmäärä on sama kuin syyslukukauden, niin vuoden 2022 alhainen oppilasmäärä vaikuttaa myös vuoden 2023 tuloihin. Vuonna 2023 tavoitteena on saada oppilasmäärä palautettua Covid19 -pandemiaa edeltävälle tasolle sekä vakiinnuttaa Sauvossa alkanut musiikkileikkikoulutoiminta.

Puhallinsoitinten opetus toimii edelleen väistötiloissa lukion C-siivessä. Musiikkiopiston puolella oleva käyttämätön huone tarvitsee äänieristyksen (kustannukset noin 10 000 euroa). Nopeita ratkaisuja ei ole tiedossa, sillä kiinteistöpalvelujen talousarvioon ei ole mahdollista sisällyttää isompia investointi- tai korjausmenoja kuin vasta usean vuoden kuluttua. Lisäksi kiinteistöpalvelut katsovat, että musiikkiopiston tilojen korjaustarpeet on tarkoituksenmukaista liittää koko lukiorakennuksen päivittämiseen, joka on tarkoitus jossain vaiheessa tulevaisuudessa toteuttaa.

Teknologiaa pyritään hyödyntämään yhä enemmän, kuten musiikkioppilaitoksissa uusien opetussuunnitelmien mukaan nykyään on tavoitteena. Lukuvuonna 2021-2022 musiikkiopisto ja tietohallinto ovat alkaneet kehittää erityistä musiikinopetukseen soveltuvaa oppimispolkua, jonka avulla ääntä ja kuvaa tallennetaan soivaksi opintokirjaksi ja portfolioksi. Tätä "Soiva matka" -projektia varten tarvitaan nykyaikaiset laitteet ja tallennusvälineet. Säveltämisen ja sovittamisen perusteet kuuluvat nykyään musiikin teoriaopintoihin. Musiikkiteknologista laitteistoa ei kuitenkaan musiikkiopistolla ole käytössä. Jos laitteistoa olisi, voisi koko opisto (sekä musiikkiopisto että kansalaisopisto) lisätä kurssitarjontaa musiikkiteknologian, säveltämisen, sovittamisen, äänittämisen ym. merkeissä. Kaikkea tätä varten kalustomääräraha on syytä pitää kohtuullisen suurena.

Vuonna 2023 Paimion musiikkiopisto täyttää 50 vuotta. Juhlavuoden tapahtumien suunnittelu on parhaillaan käynnissä. Juhlavuoden tapahtumien toteuttamista varten ehdotetaan varattavaksi kertamääräinen 5 000 euron määräraha opiston hankkeiden kustannuspaikalle.

Kokonaisuutena musiikkiopiston taloudellinen tilanne on opetusministeriön vuonna 2020 myöntämän opetustuntiperusteisen valtionosuuden ansiosta valoisa. Musiikkiopiston nettobudjetista (n. 300 000 €) suurin osa tulee valtiolta (v. 2023 opetustuntiperusteinen vos 194 881€ + taiteen perusopetuksen asukasperusteinen vos n. 15 200 €). Loppuosa rahoitetaan lukukausimaksuilla ja kaupungin omarahoituksella.

Yksilöopetuksen oppilasmaksut vastaavat valtakunnallista musiikkiopistojen lukukausimaksutasoa. Musiikkiopiston oppilaspaikan kustannukset ovat muihin Varsinais-Suomen musiikkioppilaitoksiin verrattuna pienet. Jos oppilaspaikkoja jouduttaisiin ostamaan muualta, kustannukset oppilasta kohden olisivat jopa kaksinkertaiset ja lisäksi näitä ulkopaikkakuntalaisille tarkoitettuja oppilaspaikkoja olisi ko. oppilaitoksissa vain muutamia. Musiikkileikkikoulupaikkoja ei olisi senkään vertaa.

Paimion kaupungin strategian mukaisesti musiikkiopisto pyrkii edistämään osaltaan kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia digitalisaatiota hyödyntäen ja avoimuutta lisäten. Musiikkiopiston internet-sivuilla on linkki, jonka kautta voi sähköisesti antaa palautetta musiikkiopistolle. Vuosittain huhtikuun viimeisellä viikolla musiikkiopistolla on avoimet ovet eli kuka tahansa voi tulla seuraamaan musiikkiopistolla annettavaa opetusta niin musiikkileikkikoulutunneille, kuororyhmien harjoituksiin kuin soitto-, laulu- ja teorialunneille.

Tavoitteiden toteutuminen, musiikkiopisto

Musiikkiopiston perustoiminta eli yksilö- ja ryhmätunnit sekä yhteissoitto- ja konserttitoiminta palautuivat vuoden 2023 aikana lähes Covid19-pandemiaa edeltävälle tasolle. Hakijoita uusiksi oppilaisiksi oli suunnilleen saman verran kuin edellisellä vuonna. Kaikki keväällä vapautuneet oppilaspaikat saatiin täytettyä ja jonoon jääneillekin löytyi oppilaspaikka syksyn aikana.

Yhteistyötä tehtiin mm. kirjaston, lukion, Kriivarin koulun ja Paimion-Sauvon seurakunnan kanssa. Syyskaudesta 2022 alkaen musiikkiopisto on osallistunut Suomen harrastamisen mallin Paimiossa järjestettävän kerhotoiminnan (PaHaMa) toteuttamiseen. Syksystä 2023 alkaen musiikkiopiston järjestämät PaHaMa-musiikkikerhot ovat toimineet sekä Kriivarin että Hanhijoen kouluilla. Sauvoon edellisellä vuonna palautettu musiikkileikkikoulutoiminta jatkui vuonna 2023. Lisäksi musiikkiopisto osallistui Sauvon lasten kulttuuripäiville. Musiikkiopiston ja tietohallinnon yhteiseen "Soiva matka" -projektiin hankittiin laitteet ja toimivan ohjelmiston kehittäminen eteni.

Musiikkiopiston 50-vuotisjuhlia vietettiin vuoden mittaan erilaisilla pienillä tapahtumilla, sekä keväällä Opiston Iltamien merkeissä ja syksyllä juhlavastaanotolla ja Entisten opettajien konsertilla.

Musiikkiopiston ja koulujen yhteistyön avulla saatiin tavoitettua muutamia nuoria ukrainalaispakolaisia, joilla jo oli soittoharrastustaustaa. Vuonna 2023 musiikkiopistossa opiskeli keväällä kolme ja syksyllä kaksi ukrainalaisnuorta. Musiikkiopisto päätti osaltaan tulla taloudellisesti heitä vastaan ja olla perimättä heiltä lukukausimaksuja syksyn osalta. Heidän lukukausimaksunsa saatiin kuitenkin jälkikäteen Taiteen perusopetusliitolta, joka Suomen kulttuurirahaston hankerahan avulla jakoi lukukausimaksukorvauksia suomalaisille taiteen perusopetuksen oppilaitoksille.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	198		198	222	24	112,1 %	200	11,0 %
Toimintakulut	- 898		- 898	- 915	- 17	101,9 %	- 861	6,3 %
Toimintakate/jäämä	- 700		- 700	- 693	7	99,0 %	- 661	4,9 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli-/alijäämä	- 700		- 700	- 693	7	99,0 %	- 661	4,8 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	196		196	219	23	111,8 %	197	11,2 %
Toimintakulut	- 729		- 729	- 759	- 30	104,1 %	- 698	8,7 %
Toimintakate/jäämä	- 534		- 534	- 540	- 7	101,3 %	- 501	7,8 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli-/alijäämä	- 534		- 534	- 540	- 7	101,3 %	- 502	7,7 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	3		3	3	1	132,8 %	3	1,4 %
Toimintakulut	- 169		- 169	- 156	13	92,4 %	- 163	-4,2 %
Toimintakate/jäämä	- 166		- 166	- 153	14	91,7 %	- 159	-4,3 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli-/alijäämä	- 166		- 166	- 153	14	91,7 %	- 159	-4,3 %

Tulosalue **Nuoriso- ja liikuntapalvelut**
Vastuhenkilö Vapaa-aikatoimen päällikkö Mia Konradsdal

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalveluiden (liikunta- ja nuorisopalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) tarkoituksena on tuottaa kaupunkilaisille mahdollisimman monipuolista ja laadukasta matalankynnyksen vapaa-ajan toimintaa huolehtimalla kaupungin asukkaiden psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.

Liikuntalain 5 § mukaan yleisten edellytysten luominen paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi kunnan tulee tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Nuorisolain 8 § mukaan kunnan tehtävänä on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä järjestää nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja. Kuntalain 1 § mukaan kunta edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia, alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti sekä ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Paimion kaupungin sivistyspalveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Paimion kaupungin vapaa-aikapalveluita tuotetaan 12 vakituisella, kahdella osa-aikaisella ja määräaikaisella, yhdellä määräaikaisella työntekijällä sekä yhdellä tuntipalkkaisella ohjaajalla.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion kaupungin liikuntapalveluiden tarjoamaa liikuntatoimintaa järjestää liikuntasuunnittelija ja liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka työnkuvasta 1.2.2022 lähtien on 40% hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Lisäksi Paimion kaupungin uimahallissa ja kuntosali Kolinassa on neljä vakituista ja yksi määräaikainen työntekijä.

Kaupungin liikuntapalvelut tarjoavat ohjattua toimintaa kaikenikäisille asukkailleen ottaen myös erityisryhmät huomioon. Laaja ja kattava liikuntapaikkaverkosto kunnassa takaa hyvät mahdollisuudet niin kaupunkilaisten omaehtoiseen, kuin ohjattuun toimintaan. Liikuntaympäristöä kehitetään taloudellisten resurssien puitteissa. Kaupunkilaisten toiveet huomioidaan ja niihin reagoidaan mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetään vuosittain erilaisia liikunnallisia tapahtumia ja mestaruuskilpailuja eri lajeissa.

Liikuntapalvelut päivittää elintapaohjauksen palvelutarjotinta, ikääntyvien ja soveltavan liikunnan opasta sekä alle 7-vuotiaiden lasten liikunnan opasta. Kaupunki on mukana myös erilaisissa hankkeissa ja tuottaa erilaisia liikuntapalveluja.

PaHaMa (Paimion Harrastamisen Malli) -hanke käynnistyi uutena hankkeena syksyllä 2021. Hankkeen tarkoituksena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle maksuton ja mieluisa harrastus koulupäivien yhteyteen. Hankkeeseen on palkattu osa-aikainen hanketyöntekijä heinäkuun 2024 loppuun.

Paimion uimahalli Solinan remontin aikana jatketaan kuntosalitoimintaa väliaikaisissa tiloissa, joissa kolme vakituista uinnivalvojaa ja yksi määräaikainen työntekijä Kuntosali Kolinan kassatyöntekijöinä sekä ohjattujen ryhmien vetäjinä. Yksi Solinan vakituisista uinnivalvojista työskentelee uimahallin remontin aikana apuopettajana koulujen liikuntatunneilla, koulujen kerhotoiminnan parissa sekä kuntalaisten uintimatkoilla. Liikkumaan aktiivointia ja omatoimista

liikkumista tuetaan myöntämällä 65+ seniorikortteja, BMI-kortti henkilöille, joiden painoindeksi on yli 40, sekä Houkutin-kortteja, eri tukea saaville kuntalaisille. Vuoden 2023 toiminta Kuntosali Kolinassa keskeytyi loppuvuodesta, kun uimahallin peruskorjausremontti valmistuu ja uusitun uimahallin käyttöönotto alkaa. Kävijämäärän arvioidaan olevan koko vuonna noin 20 000 henkilöä.

Liikuntapalveluiden erilaisia tapahtumia ja mestaruuskilpailuja järjestetään kaupungin ulkoliikuntapaikoilla. Ohjattua toimintaa järjestetään myös mm. Iskun talolla, Paltanpuistossa, koulujen liikuntasaleissa sekä Villen kuntokeitaalla. Yhteistyössä mm. kulttuuripalveluiden kanssa liikuntapalvelut järjestävät myös retkiä eri kohteisiin.

Paimion kaupungin nuorisopalvelut tarjoaa alle 29-vuotiaille lapsille ja nuorille monipuolista, yhteisöllistä ja mielekästä yhdessäoloa vapaa-ajalla erilaisten toimintojen, tekemisen ja kokemisen kautta. Kaupungin tarjoamaa nuorisotoimintaa järjestää kaksi nuoriso-ohjaajaa, etsivä nuorisotyöntekijä ja 1,5 pajaohjaajaa sekä tuntipalkkainen ohjaaja mopotallilla.

Nuorisopalveluiden painopistealueena on lasten ja nuorten aktivoiminen. Kaupungin nuorisopalvelut järjestävät lapsille ja nuorille avointa nuorisotalotoimintaa, leirejä, retkiä ja erilaisia tapahtumia. Toisena painopistealueena on nuorten sosiaalinen vahvistaminen sekä siihen liittyen ehkäisevä päihdetyö, jossa monialainen yhteistyö ja erilaisten teemallisten tapahtumien merkitys korostuu. Perusnuorisotyö mahdollistaa nuorille toimintaa, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, ohjausta sekä turvallisen toimintaympäristön itsensä ilmaisemiseen. Lisäksi Paimion kaupungin nuorisopalvelut työllistää kesäisin noin kymmenen nuorta kesätöihin pääsääntöisesti leirien apuohjaajiksi. IP-nuokkaritoimintaan saadaan vuosittain avustusta Lounais-Suomen aluehallintovirastolta. Mopotallitoiminta käynnistyi Nuorisotalo Tillintuvan piha-alueella kevään 2022 aikana, ja talli on avoinna pääsääntöisesti nuorisotalon aukioloaikoina.

Paimion nuorisovaltuusto (nuva) on nuorten ensisijainen vaikuttamiskanava kaikkiin nuoria kaupunkilaisia koskeviin asioihin. Paimion nuva perustaa toimintansa siitä perusideasta, että nuorisolain mukaan nuoria kuullaan heitä koskevissa asioissa. Nuva edustaa nuorten mielipiteitä ja nuoria Paimion kaupungin hyvinvointi-, koulutus-, teknisessä- ja ympäristölautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa sekä eri työryhmissä.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten pajatoiminta ovat erityisnuorisotyötä, joiden tarkoituksena on tavoittaa palveluiden ulkopuolelle jääneet 16-29 -vuotiaat paimiolaiset ja sauvolaiset nuoret. Etsivän nuorisotyön toimintamalli koostuu yksilö- ja ryhmäohjauksesta, kenttätyöstä, välkkäkahvilatoiminnasta, yhteistyöstä eri viranomaistahojen kanssa, sometyöstä ja Olkkari-toiminnasta. Suurin osa etsivän nuorisotyön asiakkaista ohjautuu nuorten pajalle. NuortenTuvan pajajakson kesto on keskimäärin kuusi kuukautta ja se koostuu mm. kädentaidoista, liikunnasta ja kulttuurista, kierrätyksestä, työnhakuun liittyvistä asioista sekä tutustumiskäynneistä eri yrityksiin ja oppilaitoksiin. NuortenTuvan nuoret ovat pajalla pääsääntöisesti kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella. Nuorten pajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuutta mitataan sovarilla (sosiaalisen vahvistamisen mittarilla). Nuorten pajatoiminta on myös mukana Työpajatoiminnan opinnollistaminen- hankkeessa. Etsivään nuorisotyöhön ja pajatoimintaan saadaan vuosittain Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta avustusta työntekijöiden palkkakuluihin.

Paimion nuorisopalvelut on mukana myös mm. Nuorisotyön maakunnallinen koordinointi-hankkeessa, jonka projektipäällikön palkkauksen AVI ja kunnat maksuusoudellaan rahoittavat. Hankkeen tavoitteena on mm. maakunnan hyvien käytänteiden ja kokemusten jakaminen alueellisesti, nuorisotyön ajankohtaisten tietojen välittäminen, maakunnallisten verkostojen ja arviointivälineiden kehittäminen.

Nuorisopalveluiden nuorisotyötä tehdään nuorisotalo Tillintuvalla, mopotallilla, NuortenTuvalla, alakouluissa, Vistan yhtenäiskoulussa, lukiossa sekä Sauvon nuokkarilla ja kerhotalossa sekä Karunan Kalliorannassa leirien muodossa. Nuorille järjestetään myös luontoretkiä,

teatterielämyksiä ja tutustumiskäyntejä eri kohteisiin Paimiossa ja lähiseudulla. Myös katupäivystys Parkki on osa nuorisotyötä. NuortenTupa ja etsivä nuorisotyö sijaitsevat Kirjakujalla, muu nuorisotyö kaupungintalolla ja yläkoulussa.

Paimion kaupungin hyvinvointipalveluiden keskeisin tehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tätä työtä tehdään **kaikilla hallinnonaloilla**. Tavoitteeseen pyritään kaventamalla väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpitämällä ja parantamalla hyvinvointia, terveyttä, mielenterveyttä, turvallisuutta, viihtyvyyttä sekä osallisuutta. HYTE-työ edellyttää hyvää poikkihallinnollista yhteistyötä eri hallintokuntien kesken sekä 3. sektorin ja yritysten kanssa. Hyvinvointijohtamisen välineitä on hyvinvointikertomus sekä -suunnitelma, joiden perusteella arvioidaan kuntalaisten hyvinvoinnin tila ja tehdään tarvittavat kehittämistavoitteet sekä -toimenpiteet.

Hyviä HYTE-työn toimintamalleja ovat kaikille kuntalaisille tarkoitetut hyvinvointi-illat eri teemoin sekä HYTE-tuet eri yhdistyksille. Aktiivista arkea lisäävät **Arkeen Voimaa -toimintamalli**, joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on jokin arjen sujuvuutta haittaava haaste, kuten työttömyys, yksinäisyys, mielialan lasku, oma tai läheisen pitkäaikaissairaus. HYTE-palvelut ovat mukana yhteistyössä kulttuurin sekä terveystoimen kanssa tuottamassa myös Kulttuurikammari -ryhmää.

Resurssimuutokset

Virikeohjaaja siirtyi 1.1.2023 HYTE:n kustannuspaikalle nimikkeellä hyvinvointiohjaaja. Myös vanhus- ja vammaisneuvostot, heidän kokouspalkkionsa ja toimintakulut siirtyvät HYTE:n kustannuspaikalle. Liikunta- ja hyvinvointikoordinaattorin hyte-työn osuus oli toimintavuonna 40%.

Sote-uudistuksen astuessa voimaan 1.1.2023 tuli muutoksia myös kaupungin vapaa-aikapalveluiden toimintaan. Kun järjestämisvastuu kuntouttavasta työtoiminnasta siirtyi hyvinvointialueelle kunta ei saa valtion korvausta kuntouttavasta työtoiminnasta. NuortenTuvan pajaohjaajalle palkattiin 50% työpari, johon haettiin AVI:lta avustusta sitä saamatta. Työparitoiminnalla huomioidaan työturvallisuus sekä se mahdollistaa laadukkaan pienryhmätoiminnan kehittämisen.

Uimahallin Solinan kuntosalin Kolinan ohjattujen ryhmien ja kuntosaliasiakkaiden kertalippujen myötä vuoden arvioidut 2023 tuotot olivat 50 000 euroa, mutta arvioitu kävijämäärä 20 000 asiakasta, ei toteutunut vaan tulot jäivät noin 15 000 euroa alle tavoitteen. Uinninvalvojen nimikkeiden muutokset vesiliikunnanohjaajiksi valmisteltiin loppuvuoden 2023 aikana ja toteutettiin 1.1.2024 lähtien, jonka myötä myös palkantarkastus tehtävän vaatavuutta vastaavaksi. Neljännen täyttämättä olleen vakituisen vesiliikunnanohjaajan toimen rekrytointi alkoi loppuvuonna 2023 ja työsuhte alkoi 2024 alusta lähtien.

Koulunuorisotyö-hanke "Nuorisotyötä kaikille" sai avustusta Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta 54 000 euroa ja kokoaikainen työntekijä palkattiin 1.3.2023 lähtien 31.12.2024 asti.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Liikuntapalvelut				
Liikuntaryhmät/osallistujaa	999	784	1 300	8 676
Tapahtumat/osallistujaa	840	928	1 500	4 053
Harrastamisen Suomen malli /osallistujaa	40 839	506	400	638
Uimahallin kävijämäärä	104	28 136	20 000	13 060
Kortit uimahalliin	213	73	200	152
Liikuntavälineiden lainamäärä		104	250	195
Liikuntajärjestöjen tukeminen/euro/as	4,03	4,13	4,11	4,07
Liikuntapalvelut €/as (netto)	84	82,1	82	81,7
Nuorisopalvelut				
Avoin nuorisotyö/käyntiä	4 200	6 500	7 000	7 000
Kesäleirit ja retket	148	258	444	387
Etsivä nuorisotyö/tavoitetut	48	38	36	37
Pajatoiminta/osallistujaa	17	13	13	12
Nuorisojärjestöjen tukeminen/euro/as	0,9	1	0,9	1
Nuorisopalvelut €/as (netto)	28,3	28,5	32,8	32,3

Hyvinvointikunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen.

Liikuntapalvelut pyrkivät tätä tavoitetta saavuttamaan siten, että yhteistyössä eri tahojen ja toimijoiden kanssa madalletaan kuntalaisten osallistumista liikuntapalveluihin. **Nuorisopalveluissa** lapsille ja nuorille monipuolisten ja ajankohtaisten vapaa-aikatoimintojen tarjoamisen lisäksi varhaiseen puuttumiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota monialaisen yhteistyön kautta. **HYTE-palvelut** pyrkivät yhteistyössä löytämään asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Tavoitteena on saada kuntalaisten ääni paremmin kuuluville ja hyödyntää sitä asiantuntijuutta, mitä kuntalaisissa on sekä vähentää eriarvoisuutta.

Liikuntapalveluissa toiminnallisina tavoitteina on kuntalaisten hyvinvoinnin ja liikunta-aktiivisuuden lisääminen eri keinoin, mm. eri hankkeisiin osallistumalla sekä liikuntaympäristöä kehittämällä yhdessä teknisten palveluiden kanssa. Tavoitteena on liikuntapalveluiden asiantuntijuutta hyödyntämällä saada kaupungin sisä- ja ulkoliikuntapaikat laajoja kohderyhmiä palveleviksi. Tärkeää on etenkin huomioida esteettömyysasiat kaikessa toiminnan kehittämisessä, jotta liikunnan tuoma ilo olisi kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Ilkivallan ehkäisemiseksi kameravalvonta olisi ehdoton satsaus Jokipuistoon.

Uimahalli Solinan ja kuntosalin sulun myötä poisjääville vesiliikuntaryhmille vuokrataan allastilaa lähikuntien liikuntapaikoista, jotta paimiolaisilla lapsilla ja nuorilla olisi edelleen mahdollisuus osallistua koululaisuuteihin. Liikuntapalvelut järjestää myös kaikille kuntalaisille suunnattuja, kerran viikossa tapahtuvia, linja-autokuljetuksia naapurikunnan uimahalliin tulevan toimintakauden aikana. Solinan henkilökunta jatkaa töitään kuntosalitoiminnan, koululaisliikunnan, liikuntatapahtumien ja ikääntyneille suunnattujen liikuntaryhmien toteuttamisessa. Tavoitteena on myös vesiliikuntaa ohjaavien uinninvalvojen nimikkeiden muutokset vesiliikunnanohjaajiksi

1.1.2024 lähtien ja samalla palkantarkastus tehtävänkuvaava vastaavaksi.

Liikuntapalveluissa markkinointitempauksiin, mm. videoiden tekoon satsataan edelleen kuten aiemminkin. Liikkumaan aktivointia tullaan siirtämään entistä enemmän sähköisiin palveluihin, laatimalla esimerkiksi kuntosalin harjoitusohjelmia eri kohderyhmille.

Nuorisopalveluissa toiminnallisena tavoitteena on tiivistää entisestään yhteistyötä koulupalveluiden sekä seurakunnan ja eri järjestöjen kanssa. Koulunuorisotyön tavoitteena on ennaltaehkäisevä toiminta, jossa tuetaan nuorta yksilöllisesti eri työmuotojen avulla, mm. yksilötapaamiset, pienryhmätoiminta. Nuoriso-ohjaaja on yläkoulun nuorten tavoitettavissa, kun hänen toimistonsa sijaitsee yläkoulussa.

Mopotallitoiminta on uusi toimintamuoto, jonka toiminta on alkanut kevään 2022 aikana. Mopotalli on auki pääsääntöisesti Nuorisotalo Tillintuvan aukioloaikoina kolmesti viikossa. Tavoitteena on tulevana toimintavuotena lisätä mopotallin ja nuorisotalon aukioloja nuorten toiveita kuunnellen. Tähän tarvittava määräraha sisältyy nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden budjettiin.

Etsivän nuorisotyön ja NuortenTuvan pajatoiminnan tavoitteena on saada kontakti mahdollisimman moneen 16-29 -vuotiaaseen saunolaiseen tai paimiolaiseen tuen ja neuvonnan tarpeessa olevaan nuoreen, ohjata heidät oikeiden palveluiden piiriin ja tarjota heille matalankynnyksen palveluita. Toiminnan markkinointia ja näkyvyyttä lisätään entisestään ja yhteistyötä eri tahojen, mm. koulupalvelut, seurakunnan diakoniatyö sekä ympäristökuntien etsivän nuorisotyön ja pajatoiminnan kanssa. Myös ehkäisevään päihdetyöhön panostetaan entistä enemmän. Tavoitteena on myös tarjota ukrainalaisille nuorille säännöllistä avointa ryhmätoimintaa NuortenTuvan tiloissa. Panostamalla työparitoimintaan huomioidaan työturvallisuus sekä se mahdollistaa laadukkaan pienryhmätoiminnan kehittämisen.

Vuoden 2023 aikana Järjestöparlamentti vakiinnuttaa toimintansa järjestökentällä. Parlamentin yhtenä tavoitteena on harrastusmessujen järjestäminen syksyllä 2023 yhdessä Lions Clubin ja Paimion kaupungin kanssa ja tämän toiminnon vakiinnuttaminen osaksi Paimion kaupungin tapahtumia.

HYTE-palveluiden ja terveyden ja hyvinvoinnin merkitys korostuu entisestään sote-uudistuksen jälkeen. HYTE-palveluiden yhtenä tavoitteena on osallistaa ja aktivoida kuntalaisia. HYTE-työtä tehdään hallinnon eri aloilla ja HYTE-työn tärkeitä tehtäviä on yhteistyön lisääminen eri alojen välillä, palveluiden kehittäminen ja kuntalaisten tiedottaminen. Tärkeätä on HYTE-palveluiden huomioiminen kuntalaisia koskevassa päätöksenteossa, esim. palveluliikenteen kilpailutus, hävikkiruoan hyötykäyttö.

Virikeohjaaja siirtyi HYTE:n kustannuspaikalle nimikkeellä hyvinvointiohjaaja. Vanhus- ja vammaisneuvostot siirtyvät HYTE:n kustannuspaikalle. Neuvostot järjestävät tapahtumia, kuten esimerkiksi vanhustenviikon tapahtumat, 112-päivän, vammaisten päivän tapahtumat sekä esteettömyyteen ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tilaisuudet. Ikääntyneille ja muille kohderyhmille soveltuva kohtaamispaikka on myös tarpeellinen ja tähän sopisi jatkossa esim. Kuntosali Kolinan tilat.

Vapaa-aikapalveluissa toiminnallisena tavoitteena tulevaisuudessa on hyödyntää entistä enemmän digitalisaatiota asiakaspalvelun parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Digitalisaation hyödyntäminen edellyttää henkilökunnan jatkuvaa koulutustautumista. Sosiaalisen median käyttöä niin perustoimintojen kuin tapahtumatuotannon markkinoinnissa kehitetään edelleen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää liikunta- ja nuorisotyöhön valtionosuusrahoitusta, ja vuodelle 2022 liikuntatoimen yksikköhinta on 12 euroa / asukas ja nuorisotoimen 15 euroa / alle 29-vuotias.

Lautakunta tukee sen talousarvioon kohdennetuista varoista vuosittain Paimiossa tapahtuvaa liikunta-, nuoriso- ja HYTE-toimintaa myöntämällä erilaisia tukia. Tuen saaneita paimiolaisia liikunta-, nuoriso- ja HYTE-järjestöjä on vuosittain noin 23-25. Lisäksi liikuntapalveluiden talousarvioon on varattu yhteensä 8 000 euron määräraha Paimion Rastin kartta-avustukseen ja Paimion Urheilijoiden Varasvuoren mäkihyppyalueen kunnossapitoa varten.

Uimahalli Solinaan ja kuntosaliin esitetään investointirahaa yhteensä 80 000 euroa. Investointi koostuu kuntosalille uusittavista laitteista, valvomon ja taukotilan kalusteista sekä uimahallin yleisestä kalustamisesta ja vesiliikunnanvälineistöistä.

Lisäksi talousarvioon esitetään 11 000 euron investointiraha **Tillintuvan AV-tekniikan** nykyaikaistamiseen.

Tavoitteiden toteutuminen

Vapaa-aikapalveluiden vuodelle 2023 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Liikuntapalveluiden tavoitteena oli kuntalaisten hyvinvoinnin ja liikunta-aktiivisuuden lisääminen sekä liikuntaympäristön kehittäminen. Liikuntapalvelut aktivoivat kuntalaisia ja kaupungin työntekijöitä muun muassa kävely- ja pyöräilykampanjoihin osallistumisilla ja kuntalaisille tarjottiin mahdollisuus osallistua yleisurheilun ja frisbeegolfin mestaruuskilpailuihin. Lisäksi Paimion Polku polkuretkitapahtuma keräsivät osallistujia. Liikuntapalvelut teki tiivistä yhteistyötä kaupungin teknisten- ja ympäristöpalvelujen kanssa liikuntapaikkarakentamisessa.

Uimahalli Solina oli kiinni yleisöltä ja kuntosali Kolina oli auki normaalilla toiminnalla Pussitiellä. Yksi työntekijä oli aktiivisesti koululaisliikunnan apuna ja PaHaMa-hankkeen ryhmän ohjaajana sekä toteuttamassa alakoululaisten uinninopetuksia Kaarinan uimahallilla. Uimahallikyyditykset kuntalaisille järjestettiin säännöllisesti kerran viikossa. Uimahalli Solinan ja kuntosalin investointiraha 80 000 euroa koostui kuntosalille uusittavista laitteista, valvomon ja taukotilan kalusteista sekä uimahallin yleisestä kalustamisesta ja vesiliikunnanvälineistöistä.

PaHaMa-hankeen (Paimion Harrastamisen Malli) tarkoituksena on tarjota mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mielekäs ja maksuton harrastus koulupäivien yhteyteen. Aluehallintoviraston myöntämä hankeavustus kolmannelle kaudelle oli 92 000 euroa, mutta omavastuuosuus nousi 75%:iin. Hanke on tavoittanut vuoden 2023 aikana 638 lasta ja nuorta, mikä on yli 100 osallistujaa enemmän kuin aikaisempana vuonna.

Hyviä **HYTE-työn** toimintamalleja ovat kaikille kuntalaisille tarkoitetut hyvinvointi-illat eri teemoin sekä jaettavat hyte-tuet. **Arkeen Voimaa -toimintaa** jatkettiin yhteistyössä Varhan kanssa sekä Kulttuurikammarin toimintaa, jonka kohderyhmänä ovat omasta muististaan huolissaan olevat henkilöt. Kevään ja kesän aikana toteutettiin myös parvekejumppia kolmessa eri kohteissa. Paimion kaupunki lähti keväällä mukaan 3-vuotiseen Voimaa Vanhuuteen ohjelmaan, jonka tavoitteena on lisätä ikääntyneiden lihasvoimaa ja tasapainokykyä. Lisäksi ikääntyneiden hyvinvointia on edistetty Ystäväpiiri-ryhmillä, joita oli toimintavuotena yhteensä kymmenen sekä omaishoitajille järjestettiin säännöllisesti tapaamisia. Liukuesteitä jaettiin yli 65 -vuotiaille paimiolaisille ja sitä kautta on vähennetty ikääntyneiden kaatumista. Mielen hyvinvoinnin edistämiseksi järjestettiin kaikille avoin hyvinvointitori ja -ilta. HYTE-ohjausryhmän tehtävänä oli laatia hyvinvointikertomuksen raportti sekä arvioida hyvinvointisuunnitelman toteutumista.

Nuorisopalveluiden vuodelle 2023 asetetut toiminnalliset tavoitteet yhteistyön lisäämiseksi koulupalveluiden, seurakunnan, poliisin ja eri järjestöjen kanssa toteutuivat erinomaisesti. Yhteistyötä järjestöjen ja seurakunnan kanssa tehtiin erilaisissa tapahtumissa, mm. Vanhemmuuden

viikkona ja Ehkäisevän päihdetyön viikolla. Syksyllä puhututti nuorten aiheuttamat levottomuudet sekä häiriökäyttäytyminen ja sen johdosta yhteistyö poliisin kanssa lisääntyi ja järjestettiin mm. kaikille avoin keskustelu- ja paneeli-ilta sekä katupäivstys Parkki jalkautui entistä useammin Vistalle yhteistyössä seurakunnan, MLL:n ja vapaaehtoisten kanssa. Myös retkiä lapsiperheille ja nuorille järjestettiin normaali vuotta enemmän, jotta tarjottaisiin nuorille enemmän mielekästä tekemistä. Syyslomaviikolla järjestettiin myös yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa Jokipuistossa grafiittiseinän avajaiset. Myös ukrainalaiset nuoret alkoivat käydä säännöllisesti NuortenTuvan toiminnoissa ja tapahtumissa. 50% työpari pajatoiminnoissa mahdollisti koulu yhteistyön lisäämisen, mm. päihdeluennot sekä laajemman jalkautumisen nuorten pariin. Koulunuorisotyöhön saatiin Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta hanke-avustusta ja "Nuorisotyötä kaikille" -hanke käynnistyi maaliskuussa 2023, kun hankkeeseen palkattiin kokoaikainen työntekijä. Hankkeen ja Vistan koulun yhtenäiskoulun kanssa yhteistyössä järjestettiin mm. 8-luokkalaisille hyvinvointipäivä sekä aloitettiin eri vuosiluokille välkkäkahvilat. Toimintavuotena myös Nuorisotalo Tillintuvan AV-tekniikka nykyaikaistettiin investointirahalla.

Mopotalli-toiminta vakiintui pysyväksi osaksi nuorisopalveluiden toimintaa. Mopotalli on auki pääsääntöisesti nuorisotalo Tillintuvan aukioloaikoina kolme-neljä iltaa viikossa ympäri vuoden, mutta kesäkuukausina nuoriso-ohjaajien ollessa mm. kesäleireillä on ollut pelkästään mopotalli auki, ja kävijäämäärät ovat olleet keskimäärin noin sata nuorta / kk.

Järjestöparlamentin organisoimat Harrastusmessut toteutettiin Jokipuistossa yhteistyössä Lionsien kanssa elokuun lopulla. Tapahtuma sai positiivista palautetta, ja kävijöitä oli yli kolme tuhatta hyvän markkinoinnin ja esiintyjien vuoksi. Nuorisopalveluiden jakamatta jäänyt tuki käytettiin Harrastusmessujen esiintyjien hankintaan. **Seuraparlamentin** toiminta jatkui normaalilla tiivillä yhteistyöllä ja **Seurafoorumi** järjestettiin joulukuussa, jolloin valittiin uusi seuraparlamentti kaudelle 2024-25.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	252		252	307	55	121,9 %	282	8,7 %
Toimintakulut	- 1 643		- 1 643	- 1 374	269	83,6 %	- 1 415	-2,9 %
Toimintakate/jäämä	- 1 392		- 1 392	- 1 067	324	76,7 %	- 1 133	-5,8 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 392		- 1 392	- 1 068	324	76,7 %	- 1 134	-5,8 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot	252		252	302	50	119,9 %	275	9,8 %
Toimintakulut	- 984		- 984	- 1 010	- 27	102,7 %	- 845	19,5 %
Toimintakate/jäämä	- 732		- 732	- 709	23	96,8 %	- 571	24,2 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli-/alijäämä	- 732		- 732	- 709	23	96,8 %	- 571	24,0 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2022	Tot 2023 /Tot 2022 muutos%
Toimintatuotot				5	5		8	-32,0 %
Toimintakulut	- 660		- 660	- 364	296	55,2 %	- 570	-36,2 %
Toimintakate/ jäämä	- 660		- 660	- 359	301	54,4 %	- 562	-36,2 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 660		- 660	- 359	301	54,4 %	- 562	-36,2 %

Poikkeamat:

Uimahalli Solinan ja kuntosalin ollessa remontissa koko toimintavuoden 2023, ei sisäisiä kuluja (ylläpitovuokra ja pääomavuokra) ole veloitettu (n. 294 000e).

Väliaikaisen Kuntosali Kolinan arvioidut tuotot vuodelle 2023 olivat 50 000 euroa, mutta arvioitu kävijämäärä 20 000 asiakasta, ei toteutunut vaan tulot jäivät noin 15 000 euroa alle tavoitteen.

